

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

TILDELINGSBREV 2010
KAP. 1510

FYLKESMENNENE

INNLEIING

Tildelingsbrevet til fylkesmennene for 2010 er utarbeidd av Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet i samarbeid med Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Justis- og politidepartementet/ Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap, Kommunal- og regionaldepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet/ Direktoratet for naturforvaltning/ Klima- og forureiningsdirektoratet, Arbeidsdepartementet/Arbeids- og velferdsdirektoratet, Helse- og omsorgsdepartementet/ Helsedirektoratet/Statens helsetilsyn, Kunnskapsdepartementet/ Utdanningsdirektoratet.

Tildelingsbrevet for 2010 følgjer same struktur som tidlegare år. Økonomiske rammer og administrative føringar vert presentert i kapittel 1 og dei sentrale politiske føringane vert presentert i kapittel 2. Det er to vedlegg til brevet. Vedlegg 1 gjev ein oversikt over tildeling til dei einskilde embeta, samt dei administrative og økonomiske fullmaktene. Vedlegg 2 gjev ein oversikt over sentrale styringsmøte mellom embeta og fagstyresmaktene.

1. ØKONOMISKE RAMMER OG ADMINISTRATIVE FØRINGAR

1.1 Styringsdialogen

Dei sentrale styringsdokumenta for Fylkesmannen er Prop. 1 S for Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet (FAD), fagproposisjonane, tildelingsbrev frå Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet, fullmaktsbrev frå fagstyresmaktene, og embetsoppdraget jf. <http://oppdrag.fylkesmannen.no>. Embetsoppdraget gjev den totale oversikten over oppgåvene i embeta, og må sjåast i samband med tildelingsbrevet. Embetsoppdraget for 2010 vert tilgjengelig etter at tildelingsbrevet er sendt embeta.

I retningslinene ”Styring, samordning og organisering” av august 2003 (jf. FM-nett) vert styringsdialogen mellom departementa, direktorat/tilsyn og fylkesmennene skissert. Instruks for økonomiforvaltning i fylkesmannsembetene av 16.12.2004 set òg rammer for styringsdialogen mellom embeta og departementa.

I samarbeid med fagdepartementa og fylkesmennene sitt arbeidsutval tek Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet sikte på å gjennomføre fire fylkesmannsmøte i 2010. Vidare vil departementet gjennomføre eit møte for den administrative leiinga i embeta i 2010. Fagdepartementa og direktorata/tilsyna gjennomfører ei rekke styringsmøte for leiarar og sakshandsamarar på dei fleste sektorområda. For informasjon om møtedatoar i 2010, sjå vedlagte møtekalender.

Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet har sett ned ei rekke utval som arbeider for departementet på det administrative feltet. Det finst utval for arkiv, IKT, kart og stadfesta informasjon, personale og økonomi. Fagutvala er sett saman av fagfolk frå ulike embete, og skal mellom anna løyse oppdrag frå departementet på sitt kompetansefelt og fremje nettverks- og kompetansebygging i embeta. Utvala gjer ikkje

vedtak som har konsekvensar for styringa av embeta, men gjev råd og rapporterer til Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet.

1.2 Budsjett 2010

Som øvste sjef for fylkesmannsembetet er fylkesmannen ansvarleg for at budsjettvedtaket frå Stortinget for 2010 vert følgt opp. Krava om å nå resultat må ikkje medføre tvil om at løvingsramma er overordna, jf. St.prp. nr. 48 (2004-2005) og Innst. S. nr. 187 (2004-2005). Fylkesmannen må sette i verk tiltak som sikrar at budsjetttramma vert halden.

Til grunn for fylkesmannsembeta sitt arbeid i 2010 ligg dei oppgåvene som embeta skal løyse i høve til lover, forskrifter og særlege politiske prioriteringar. Fylkesmannen skal sjå til at embetet kvart år utarbeider ein plan med både eittårig og fleirårig perspektiv, jf. ”Instruks for økonomiforvaltning i fylkesmannsembetene” av 16.12.2004. I planen skal embeta konkretisere korleis måla som vert sett skal realiserast, og kva styringsparameter som skal nyttast. Langtidsplanlegginga skal sikre at mål og resultatkrav vert oppnådde på ein effektiv måte.

Ei god mål- og resultatstyring byggjer på at Fylkesmannen har kontroll over risiko knytt til å nå mål, og på dette grunnlag kan verksette tiltak som skal hjelpe til å redusere risikoen. Fornyings-, administrasjons og kyrkjedepartementet er oppteken av at Fylkesmannen gjennomfører risikovurderingar som ledd i si interne styring, jf. § 4 i Reglement for økonomistyring i staten. Embeta må merke seg at arbeidet med strategiplanar og større utviklingstiltak skal byggje på risikovurderingar som kan dokumenterast. Vesentlige endringar i risikobiletet skal meldast til ansvarleg oppdragsgjevar med kopi til Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet.

Kapittel 1510 Fylkesmannen

Tildelinga til kvart embete og dei økonomiske og administrative fullmakter ligg i vedlegg 1. FAD har lagd ei forenkla budsjettfordeling mellom embeta i 2010. Tildelinga for 2010 er i hovudsak ei vidareføring av det enkelte embetet si tildeling i 2009 med tillegg for pris- og lønnskompensasjon for 2010, og endringar knytte til rammeoverføringar til og frå kap. 1510 i statsbudsjettet for 2010. Tildelinga til det enkelte embetet er delt i fire hovudkategoriar:

1. Sum Justert tildeling 2009
2. Sum Pris- og lønnskompensasjon
3. Sum Endring av varige faglege oppdrag e.l. for embetet
4. Sum Endring av varige administrative oppgåver mv. for embetet

Det er løyvd 1 208 018 000 kroner på kap. 1510 post 01 i 2010. Budsjettendringane frå 2009 er mellom anna knytt til at:

- Fylkesmannen får 2,8 mill kroner for å styrkje tilsynsarbeidet med omsorgsentera. BLD fordeler 1 750 000 kroner nå og held tilbake 1 050 000

kroner til andre halvår av 2010, ettersom det er venta ein auke i talet på einslege mindreårige asylsøkjjarar under 15 år utover i 2010. Fordelinga mellom embeta av løyvinga er basert på estimert tal for statlege plassar ved årsskiftet 2009/2010 og talet på private plassar i kvart fylke i oktober 2009.

- Fylkesmannen får 3 mill. kroner i samband med at Fylkesmannen får ansvar for tilsyn med krisesentertilbodet i kommunane. BLD si fordeling av løyvinga mellom embeta byggjer i hovudsak på befolkningsgrunnlaget og tal på krisesenter i fylket.
- Fylkesmannen får 8,5 mill kroner som følge av at Fylkesmannen tilsynsansvar og omfattar tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram. AD har fordelt løyvinga mellom embeta. Midlane er i hovudsak fordelt ut i frå folketal og den relative fordelinga av tilsyn på sosialtenesteområdet elles.
- Det vert kutta 2,5 mill. kroner i samband med at arbeidet knytt til teknisk planleggingstenester i landbruket skal utfasast. LMD har fordelt kuttet med lik sum på alle embeta.
- Det økonomiske opplegget for forvaltningsreforma vart presentert i St. prp. nr. 68 (2008-2009) *Kommuneproposisjonen 2010*. For Fylkesmannen vil forvaltningsreforma føre til at nokre fagoppgåver på miljø- og landbruksområdet vert overførte frå Fylkesmannen til fylkeskommunen frå 1. jan 2010. Det vert kutta 7,7 mill. kroner på kap. 1510 som følge av dette. 4, 6 mill. kroner er knytte til miljøområdet. MD har fordelt kuttet med lik sum på alle embeta. Dei resterande 3,1 mill. kroner er knytte til landbruksområdet. LMD har fordelt kuttet mellom embeta etter same fordelingsnøkkel som vert nytta for dei fylkesvise BU-midlane.

I forhold til førebels tildelingsbrev er embeta nå tildelt full priskompensasjon.

I 2009 vart kap. 1510 auka med 25 mill. kroner til styrking av embeta sitt arbeid innan seks departementsområde. Fagdepartementa har bede om at fordelinga mellom embeta vert vidareført på same måte som for 2009, sjå vedlegg 1 i Tildelingsbrev 2009. Desse midlane skal nyttast til dei oppgitte fagområda. Helse- og omsorgsdepartementet har vedteke å flytte kontaktfylkeslegefunksjonen frå Helsetilsynet i Nordland til Helsetilsynet i Troms. Det er difor gjort ei overføring av midlar mellom de to embeta.

Finansiering utanom kapittel 1510

Fagdepartementa og/eller direktorat og tilsyn stiller i fullmaktsbrev løyvingar til disposisjon til særlege oppdrag i regi av Fylkesmannen (diverse fagmidlar, prosjektmidlar osv). Fagstyresmaktene ga i førebels tildelingsbrev signal om kva område embeta kan forvente å verte styrka i 2010 utanom kap. 1510. Endeleg løyving til dei ulike oppgåvene og fordeling mellom embeta vil fagstyresmaktene komme tilbake til i fullmaktsbrev.

Når det gjelder utrekning av administrative kostnader knytt til oppgåver som ikkje er finansierte over kap. 1510, viser vi til retningsliner frå Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Fylkesmannen forvaltar tilskotsordningar/tilskotsmidlar på vegne av ei rekke fagdepartement. Fullmaktsbrev om tilskotsforvaltning vert sendt embeta frå dei einsskilde fagdepartementa/ direktorata. Embeta skal sjå til at forvaltninga av tilskotsordningane er i samsvar med reglane i kapittel 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet vil understreke at embeta skal følge retningsliner for bruk av interimskonto forklart i departementet sitt brev av 22.05.2007 og 2.5.2008.

1.3 Rapportering

1.3.1 Årsrapport

Embeta skal nytte webloggløysing (<http://arapp.fylkesmannen.no>) for årsrapportering til FAD. FAD vil, saman med fagstyresmaktene og embeta, arbeide for å få denne rapporteringskanalen til å bli enda betre. Frist for å ferdigstille årsrapporten for 2009 er 26.02.2010. Frist for å ferdigstille årsrapport for 2010 er 28.02.2011.

Vi vil òg arbeide med å finne gode elektroniske løysingar for rapportering ved utvikling av ePhorte-rapporteringa. Vi tek sikte på at denne løysinga på sikt kan erstatte SYSAM. Embeta skal rapportere på same måte som tidligare inntil vidare.

Embeta skal starte opp registrering av ressursbruk i økonomisystemet på resultatområda i 2010, jf. brev datert 17. des frå FAD. Denne registreringa skal være grunnlag for embeta si rapportering av ressursbruk på felles resultatområder i årsrapporten 2010.

1.3.2 Årsprognose

Embeta skal etter utgangen av 2. tertial utarbeide rekneskapsrapport for forventa utgifter og inntekter på kapitla 1510 og 4510 for 2010. Rapporten skal sendast Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet innan medio september 2010. Departementet vil gi ytterlegare informasjon om rapporteringa i eige brev.

1.4 Administrative føringar

Fylkesmannen har ansvaret for at embetet til ei kvar tid er organisert og leia på ein slik måte at arbeidsoppgåvene vert løyste best mogeleg og i samsvar med dei måla som er sett for verksemda gjennom lovgjeving, budsjettvedtak, tildelingsbrev, eller formidla gjennom andre styringskanalar. Fylkesmannen har det samla ansvaret for alle sider ved verksemda i embetet, medrekna at det systematisk vert arbeid med å forme leiarhaldningar og forvaltningsverdiar i organisasjonen som fremjar måloppnåinga og sikrar eit framleis høgt fagleg kompetansenivå. [Plattform for leiing i staten](#) gir basis, rammer og prinsipp for leiarskap i staten. Plattformen skal leggjast til grunn for leiarskap og arbeidet med å utvikle leiing i embeta.

Verksemda skal ha fokus på god leing, organisering og styring. Leiarar skal sette tydelege krav og verdsette innsats og resultat. Arbeidsforma i verksemda skal vere prega av brukarorientering, openheit, effektivitet, kvalitet og medverknad.

Særskilte oppdrag på det personalpolitiske området vert nærare presisert i embetsoppdraget, under Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

IKT-arkitektur

For å sikre meir heilskap og samanheng skal statlege verksemder leggje dei sju felles arkitekturprinsippa til grunn når dei utviklar nye IKT-løysingar. Prinsippa gjeld både ved utvikling av nye IKT-system og ved vesentleg endring av eksisterande system.

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) forvaltar prinsippa.

Statlege verksemder skal òg ta i bruk felles løysingar for elektronisk ID, som Difi legg til rette for. I tillegg skal verksemdene bruke Altinn når dei produserer og gjer elektroniske tenester tilgjengelige.

Statlege verksemder skal

- a. leggje arkitekturprinsippa til grunn når dei utviklar IKT-systema sine
- b. ta i bruk felles eID når dei legg nye e-tenester ut på nett. Felles elektronisk signatur skal takast i bruk når han ligg føre (frå 2010). Eigne eID-løysingar som etatane brukar i eksisterande tenester, skal fasast ut og erstattast av den felles infrastrukturen i Difi. Etatar som framleis ønskjer å bruke egne eIDLøysingar, må grunngi dette
- c. grunngi dei tilfella der dei ikkje vel å bruke Altinn for produksjon av relevante tenester retta mot næringsliv og publikum

Fylkesmannen skal skrive i årsrapporten korleis dei har følgd opp punkt a - c.

Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet vidarefører ei rekke av oppdraga på området elektronisk forvaltning i 2010. Oppdraga vert presisert i embetsoppdraget.

Innkjøp

Riksrevisjonen har i dei seinare åra peikt på svakheiter i embetas innkjøpsverksemd, sjå brev frå FAD av 8. mai 2009. Vi ber om at kvart embete:

- har og held vedlike føremålstenlege rutinar og støttesystem i eigen organisasjon som hindrar brot på regelverket, samstundes som kravet til effektiv ressursbruk vert teke vare på;
- har og held vedlike kompetanse på regelverket for offentlege innkjøp, samt at retningslinene og rutine til embetet på dette området er godt kjent blant dei tilsette;
- syter for at store og/eller kritiske kjøp inngår i embeta sine fleirårige planar, samt vurderer bruk av rammeavtalar, innføring av elektroniske innkjøpsverktøy og evt. innkjøpssamarbeid med andre embete m.m.
- syter for at gjennomføringa av prosessen ved kjøp av varer og tenester vert dokumentert på forsvarleg vis, til dømes gjennom føring av protokollar, jf. Forskrift om offentlege anskaffelser § 3-2.

- Bruker Mercell KGV løysing, med mindre embetet har inngått regionalt innkjøpsamarbeid med kommune/fylkeskommune som har tilgang til eit tilsvarande elektronisk støttesystem. Fylkesmannen i Vest-Agder administrerar/driftar lisenspoolen knytt til Mercell KGV løysinga for embeta.

Fylkesmannen skal vidareføre ordninga med eigen innkjøpskoordinator. Embeta må sikre at innkjøpskoordinatoren har tilstrekkeleg kompetanse og kapasitet til å vareta oppgåva.

Miljøtiltak

Fylkesmannen skal følgje opp Handlingsplanen for miljø og samfunnsansvar i offentlege innkjøp. Dette inneber mellom anna at statlege verksemdar skal følgje opp og implementere miljøomsyn i sine innkjøp og verksemdene skal kunne dokumentere at det er teke omsyn til miljøkriteria når det gjelder val av leverandør/produkt innafor prioriterte produktgrupper. Det er Difi som har ansvaret for å utarbeide miljøkriteria og informasjon om disse er publiserte på <http://www.anskaffelser.no/samfunnsansvar-miljo>.

Embeta skal ha eigne miljøleingsystem enten som del av Grøn stat eller gjennom miljøsertifisering av tredjepart.

Brukarundersøkingar

Verksemda skal gjennomføre regelmessige, systematiske brukarundersøkingar. Desse skal som hovudregel verte gjord offentleg tilgjengelege. Embeta vurderer sjølv kor ofte det er formålstenleg å gjennomføre slike undersøkingar. Utforminga skal byggje på lokale vurderingar. Plan for gjennomføring og resultat vert rapportert i årsrapporten.

Kongehuset

Kongen i betydinga landets statsoverhovud forhold seg direkte til fylkesmannen (som regel via Slottets stab) ved Kongehusets reiser i respektive fylke. Fylkesmannen har ansvar for planlegging og gjennomføring av slike besøk og følgjer sjølv Kongen og andre representantar for kongehuset og deira gjester som regjeringa si regionale representant under besøket.

Fylkesmannen skal forberede saker om tildeling av ordenar direkte for Kongen, som sjølv avgjer slike saker etter Grunnlovens § 23. Fylkesmannen skal sørge for utdelinga av ordenar på Kongens vegne.

2. SENTRALE POLITISKE FØRINGAR

Dei sentrale politiske føringane for fylkesmennene sitt arbeid for 2010 er knytt til generelle samordnings- og rettleingsoppgåver retta mot kommunane, velferd, helse, personleg tenesteyting, oppvekst, familiepolitikk, utdanning, arealdisponering, byggjesaker, landbruksbasert forvaltning og næringsutvikling, naturresursforvaltning, miljøvern, samfunnstryggleik og beredskap.

2.1 Generelle samordningsoppgåver. Fornyning av offentleg sektor

Fylkesmannen er det sentrale samordningsorganet ovanfor kommunane på regionalt nivå. Samordningsansvaret til Fylkesmannen gjeld samordning av statlege styringssignal på tvers av sektorane i embetet. Samordningsansvaret gjeld òg i forhold til statlege etatar i fylket som har ansvar for oppfølging overfor kommunesektoren. I Fylkesmannen si samordning og anna verksemd er det viktig å medverke til å styrke legitimiteten til det lokale folkestyret, mellom anna gjennom å synleggjere kommunane sin plass i styringssystemet og fokusere på måloppnåing i kommunesektoren. Samordningsansvaret inneber òg at Fylkesmannen skal medverke til at tilbakemeldingar frå kommunane og innbyggjarane om statleg politikk vert formidla vidare til sentrale styresmakter.

Det er inngått ei rekke bilaterale avtaler mellom staten og kommunesektoren gjennom konsultasjonsordninga. I fleire av desse ligg det ei forventning om samarbeid og samordning mellom KS regionalt og Fylkesmannen. Alle gjeldande avtaler ligg på Kommunal- og regionaldepartementet sine nettsider under temaet konsultasjonsordninga.

Fylkesmannen har ei omfattande og viktig oppgåve med å føre tilsyn på ulike samfunnsområde som er viktige for den einskilde innbyggjar si velferd, helse og tryggleik og for miljøtilhøva i fylket. I tillegg har Fylkesmannen ansvaret for å samordne heile den statlege tilsynsverksemda retta mot kommunane og fylkeskommunane, også den tilsynsverksemda som er lagt til andre statlege tilsynsorgan. Fylkesmannen si samordning skal omfatte både dei praktiske omstende rundt tilsynet og tilsyna sin bruk av reaksjonar. Samordninga skal sikre at tilsynsverksemda blir meir rasjonell og effektiv og at den einskilde kommune eller fylkeskommune betre kan følgje opp tilsynet. Fylkesmannen må derfor arbeide med å vidareutvikle ein god metodikk og gode rutinar for samordninga, både internt i embetet og mot dei andre tilsynsorgana. Dette krev mellom anna at embetet har ein aktiv dialog med dei andre tilsynsorgana om deira tilsynsplanar o.a. Fylkesmannen skal òg leggje til rette for ein god dialog mellom tilsynsorgana og kommunen eller fylkeskommunen om sanksjonar og korleis kommunen eller fylkeskommunen skal følgje opp desse. Samla sett utgjer tilsynsverksemda ei vesentleg og ressurskrevjande oppgåve for embeta. Det er derfor viktig at embetsleiinga er engasjert i tilsynsoppgåvene, så dei vert gjennomført så optimalt som mogleg.

Fylkesmannen skal vidareføre og vidareutvikle arbeidet med ein risikobasert kontrollplan på landbruksområdet. Det skal leggjast vekt på ei målretta oppfølging når ein finn avvik, ut frå både forvaltningskontroll i kommunane og kontroll av enkeltføretak. Det er også viktig å sjå kontrollmetodikken og oppfølginga på landbruksområdet i samanheng med tilsynsoppgåvene elles i embetet.

Fylkesmannen har ansvar for å hjelpe til med kunnskap om bruk av lover og gje rettleiing om generell sakshandsaming i kommunane. På denne måten skal

Fylkesmannen medverke til rettstryggleik og ei open forvaltning med høg etisk standard i kommunane.

Fylkesmannen har eit særleg ansvar for å formidle informasjon til kommunane om det økonomiske opplegget for kommunesektoren og skal rettleie kommunane i økonomisk planlegging og forvaltning. Dei siste par åra har vore krevjande for kommunesektoren og mange kommunar har i denne tida pådratt seg underskott som må dekkjast inn. Situasjonen krev at kommunar med økonomisk ubalanse og store innsparingskrav må følgjast opp spesielt. Kommunal- og regionaldepartementet vil gjennom tettare dialog med økonomirådgjevarane styrkje embeta sitt arbeid mot desse kommunane. 1. juli 2010 trer ny forskrift for kommunane og fylkeskommunane si finansforvaltning i kraft og fylkesmennene skal følgje opp at kommunane fastset eit finansreglement i tråd med dei nye krava forskrifta fører med seg. I Fylkesmannen si formidling av statleg politikk overfor kommunane skal det komme fram om oppgåvene er lovpålagde for kommunane eller om dei er av rådgjevande eller rettleiande art. Fylkesmannen skal følgje opp at kommunane rapporterer KOSTRA-tal innan dei fristar som ligg føre, og leggje til rette for at kommunane aktivt kan bruke KOSTRA-data som styringsinformasjon i eigen kommune. Fylkesmannen kan ved hjelp av KOSTRA stimulere kommunane til å samanlikne eigne nøkkeltal over tid eller samanlikne drifta av aktuelle tenesteområde med andre kommunar.

Fylkesmennene skal stimulere til lokal omstilling og fornying i kommunesektoren. Fylkesmennene sitt arbeid med omstilling og fornying må òg sjåast i samband med arbeidet knytt til rettleiing, samordning og skjønstilldeling, og med regjeringa sitt arbeid med fornying i kommunesektoren, blant anna Kvalitetskommuneprogrammet sitt fokus på kvalitet i møtet med innbyggaren og redusert sjukefråvær, jf. St.prp. nr. 68 (2008-2009) Kommuneproposisjonen 2010. Fylkesmannen bør bruke eigen kompetanse og prosjektskjønnsmidlar for å understøtte arbeidet lokalt og i fylket. KRD vil i 2010 ha ein tettare dialog med Fylkesmennene om arbeidet med omstilling og fornying i kommunesektoren.

Det blir i 2010 sett i gang ei satsing for å styrkje kommunane sitt arbeid med å byggja attraktive lokalsamfunn. Satsinga skal vera med på å gjere kommunane enda betre til å planlegge, mobilisere, samarbeide og gjennomføre utviklingsarbeid og tiltak. Målet er å skape meir attraktive lokalsamfunn. Fylkeskommunane er sentrale i satsinga og departementet inviterar fylkeskommunane til å gjennomføre satsinga. Satsinga skal utviklast og konkretiserast i dei einskilte fylka, i dialog med kommunar og andre relevante aktørar. Det skal skje gjennom at fylkeskommunen si rolle som samordnar, aktiv rådgjevar og støttespelar overfor kommunar med utviklingsbehov vert styrkt. Fylkesmannen må vere ein aktiv samarbeidspartnar, sjå sitt virke i samanheng med, og byggje oppunder fylkeskommunane sitt arbeid i satsinga.

Som eit ledd i fornyingsarbeidet i kommunal sektor med eit auka fokus på kommunane si rolle som samfunnsutviklarar, skal arbeidet med styrking av lokalt miljøvern vidareførast. Fylkesmannen skal medverke i gjennomføringa med fagleg støtte og

deltaking i nettverkssamarbeid, rettleiing og kompetanseutvikling. Arbeidet skal samordnast med kommunane sitt arbeid på landbruksområdet.

I St.meld. nr. 28 (2007-2008) Samepolitikken legg regjeringa særleg vekt på "kvardagspolitikken", det vil si den praktiske integreringa av samiske omsyn i politikkkutforminga og tiltak på alle samfunnsområde og forvaltningsnivå. Brukarretting og den samiske brukar sitt møte med offentleg forvaltning er eit sentralt element. Det er eit mål å auke det offentliges tilbod på samisk, blant anna ved å styrke den samiskspråklege og kulturelle kompetansen innanfor offentlege verksemdar, og ved å auke informasjonen på samisk til samiske brukarar. Det er viktig at Fylkesmannen har merksemd på dette. Innanfor forvaltningsområdet for samisk språk skal Fylkesmannen følgje opp språkreglane i sameloven, jf. samelovens kap. 3.

Satsinga "Inn på tunet" er styrkt gjennom det særskilde prosjektet "Inn på tunet-løftet 2010 - 2012". Målet er å forankre og styrkje "Inn på tunet"-tilbodet i plan- og strategiarbeidet til kommunane og å finne gode samarbeidsformer og modellar i tenesteutviklinga. Det er forventningar til tverrsektorielt samarbeid i fylkesmannsembeta og innanfor dei regionale partnarskapa om Inn på tunet. Fylkesmannen skal i sitt arbeid med førebygging, helse-, sosial- og omsorgstenester, samt innanfor utdanningsområdet vurdere Inn på tunet som eit aktuelt tiltak innanfor rammene av sektorlovgjevinga.

Regjeringa sin handlingsplan for universell utforming og auka tilkomst - "Noreg universelt utforma 2025"- gjeld for perioden 2009–2013. Fylkesmannen skal integrere universell utforming som strategi i verksemda si og særleg leggje vekt på å rettleie kommunane om universell utforming på alle relevante politikkområde.

2.2 Velferd, helse, personleg tenesteyting og likestilling

Dei neste tiåra vil Noreg oppleve demografiske endringar med ei gradvis aldrande befolkning. Gruppa av eldre innvandrarar vil òg auke i åra som kjem. Fylkesmannen skal førebu kommunane på dei auka oppgåvene dette kan føre til på helse- og sosialtenesteområdet og sørgje for at dette vert sett på dagsordenen i kommunal planlegging. Fylkesmannen skal gje råd og stimulere til auka brukarstyring og aktiv deltaking. Den kommunale omsorgstenesta dekkjer heile livsløpet, og har dei siste åra fått mange nye brukargrupper med langvarige og samansette problem og lidingar, som krev anna fagleg kompetanse enn heimetenestene tradisjonelt har rådd over. Fylkesmannen skal hjelpe kommunane i det utviklings- og omstillingsarbeidet desse nye utfordringane krev, spesielt i høve til kompetanse og fagleg breidd.

Fylkesmannen skal framleis medverke til at dei komande omsorgsutfordringane vert sett på dagsordenen i kommunane og at Omsorgsplan 2015 med dei 4 hovudprosjekta: 1) nye personellverk i pleie- og omsorgstenesta, 2) nye heildøgns omsorgsplassar, 3) Demensplan 2015 og 4) Kompetanseløftet framleis vert følgd opp. Fylkesmannen skal medverke i arbeidet med å utvikle både institusjonstenestene og heimetenestene i tråd med krava til framtidens omsorgsteneste. I samarbeid med mellom andre KS og

Husbanken, skal Fylkesmannen sikre at alle tiltaka og delplanane i Omsorgsplan 2015 vert følgde opp som ein heilskapleg plan. Embeta vert tilførde ressursar over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett for å følgje opp Omsorgsplan 2015.

Fylkesmannen skal medverke til utveksling av røynsler med samhandling mellom kommunale helse- og sosialtenester og dei andre helsetenestene (spesialisttenester og tannhelsetenesta). Fylkesmannen skal medverke til at gode løysingar vert gjort kjende, og skape møteplassar som stimulerer til auka samarbeid på tvers av sektorar og fagområde.

Som ledd i ein heilskapeleg plan for tilsyn med helse- og sosialtenester til eldre for perioden 2009-2012 skal det i 2010 gjennomførast tilsyn med kommunale helse- og sosialtenester til eldre. I samband med satsinga skal det prøvast ut nye tilsynsverktøy, og bruk av umeldt tilsyn vil vere sentralt i denne samanheng. Satsinga vil omfatte tilsyn med kommunar, spesialisthelsetenesta og samhandling mellom tenestene og vil difor ha eit breitt nedslagsfelt. For å unngå at dette tilsynsarbeidet ikkje går utover det andre oppfølgings- og utviklingsarbeidet for helse- og omsorgssektoren, vert embeta styrkte med midlar frå Statens helsetilsyn sitt budsjett til tilsynsaktivitetar knytte til eldresatsinga.

Fylkesmannen skal medverke til å setje i verk Opptappingsplan for rusfeltet overfor kommunane. I samarbeid med Helsedirektoratet og dei regionale kompetansesentra for rus skal Fylkesmannen hjelpe kommunane med å betre kvaliteten og kompetansen på rusfeltet, irekna forvaltning av tilskotsordningar. Fylkesmannen sitt arbeid med rusrådgjeving vert finansiert over budsjettet til Helse- og omsorgsdepartementet.

I 2010 skal Fylkesmannen medverke til at tiltak og arbeidsmåtar som vart sett i verk i opptappingsplan for psykisk helse vert vidareførte. Fylkesmannen skal følgje opp og kvalitetssikre kommunane si rapportering om utviklinga av det psykiske helsearbeidet. Embeta sine rådgjevarar innan det psykiske helsefeltet er også i 2009 finansierte over budsjettet til Helse- og omsorgsdepartementet. Arbeidet med psykisk helse og arbeidet på rusfeltet skal sjåast i samanheng.

Fylkesmannen skal ha fokus på kompetansesituasjonen i tenestene til utviklingshemma og medverke til å sette i verk tiltak og arbeidsmåtar som aukar velferda deira.

Fylkesmannen og Helsetilsynet i fylket vart tillagd nye oppgåver etter at kap. 4 A i lova om pasientrettar som trådde i kraft 01.01.2009. Oppgåvene er knytte til tilsyn, klagesakshandsaming og overprøving og kontroll av einskildvedtak. Embeta vert styrkte over Helse- og omsorgsdepartementet sitt budsjett til oppgåva.

Dei fylka som har kontaktfylkeslegefunksjon eller fylkesovergripande oppgåver vart i 2009 styrkte over kap. 1510, og denne styrkinga vidareføres i 2010 i tråd med føresetnadane som låg til grunn i tildelingsbrevet 2009, sjå vedlegg 1 i tildelingsbrevet 2009.

Fylkesmannen skal formidle nasjonale satsingar i folkehelsepolitikken, syte for samordning av ulike politikkområde som har innverknad på folkehelsa og delta i det regionale partnerskapet for folkehelse, jf. lov om fylkeskommunane sine oppgåver i folkehelsearbeidet som trer i kraft 1. januar 2010. Fylkesmannen skal støtte opp om arbeidet med gjennomføringa av lova, blant anna syte for helsefagleg kunnskap, rådgjeving og rettleiing i folkehelse spørsmål regionalt og lokalt, og medverke i arbeidet for ei jamnare sosial fordeling av helse i befolkninga i samarbeid med fylkeskommunane. For å få til ei styrking av det førebyggjande arbeidet i kommunane, har Stortinget vedtatt ein auke på 230 mill. kroner i kommunane sine frie inntekter til formålet for 2010. Satsinga må sjåast i samanheng med stortingsmeldinga om samhandlingsreforma. Oppfølginga av den kommunale satsinga på førebyggjande helsetenester vil vere ei viktig oppgåve for Fylkesmannen. I samarbeid med Helsedirektoratet skal Fylkesmannen formidle tilgjengeleg kunnskap om gode førebyggjande tiltak til kommunane. Vidare skal Fylkesmannen i samarbeid med fylkeskommunane medverke til at kommunane har oversikt over levekår og helsetilhøve og at dei tek omsyn til helse og omsorg i planleggingsprosessar etter plan- og bygningslova. Fylkesmannen medverkar med oversikt over kommunens aktivitet for å styrkje det førebyggjande arbeidet i helsetenesta.

Fylkesmannen skal delta i utviklinga av kompetanse og kvalitet i sosialtenesta og legge til rette for utvikling av bustadsosialt arbeid, rettleiing i personleg økonomi og andre oppgåver i kommunane knytte til innsatsen mot fattigdom. Frå 2010 vert dette ansvaret utvida til å inkludere barn og unge, ved at Fylkesmannen får ei rolle når det gjelder tildeling av tilskott til kommunar som arbeidar med barnefattigdom. Fylkesmannen skal delta i NAV-reforma i samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten og representantar frå kommunane i fylket. Fylkesmannen si rolle er særleg knytt til kompetanseutvikling i sosialtenesta, deltaking i den regionale samordninga av reforma, og dessutan å gje råd til kommunane i arbeidet med å etablere ei felles statleg og kommunal arbeids- og velferdsforvaltning (NAV-kontor).

Regjeringa ynskjer gjennom ny lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltninga å styrkje rettstryggleiken for brukarane av sosialtenesta og betre arbeidet med kvalifiseringsprogrammet. Som følgje av dette skal fylkesmannsembeta i 2010 føre tilsyn med tenestene i det omfang og på dei tenesteområda som Statens helsetilsyn vil legge føringar for. Embeta vil få ressursar for tilsynsarbeidet. Frå 2010 skal alle kommunar tilby kvalifiseringsprogram og Fylkesmannen har ein viktig rolle i implementering av programmet.

Fylkesmannen skal mekle i tvistar som hindrar Arbeids- og velferdsetaten og kommunane i å inngå avtale om felles, lokale NAV-kontor, jf. forskrift til arbeids- og velferdsforvaltningslova av 12.03.2007. Fylkesmannen og Helsetilsynet i fylka skal følgje omorganiseringa når det gjeld integrering av andre sosialtenester med tanke på å identifisere område med fare for svikt.

Fylkesmannen i dei aktuelle fylkesmannsembeta skal føre tilsyn med omsorgssentera for einslege mindreårige asylsøkjjarar.

Erfaring har vist at arbeidsmengda i overformynderia har vore stor dei seinare åra, med stadig meir kompliserte saker. For å sikre at rettane og rettstryggleiken til innbyggjarane vert varetakne, er det viktig at Fylkesmannen oppfyller krava i verjemålslova om tilsyn med overformynderia.

Regjeringa vil legge til rette for at flyktningar som får vern i Noreg raskt skal kunne busette seg i ein kommune, og ta i bruk sine ressursar i arbeids- og samfunnsliv. Fylkesmannen skal, gjennom sin kontakt med kommunane, medverke til at politikken til regjeringa vert gjennomført på dette område.

Fylkesmannen skal gjennomføre statsborgarseremoniar og søke å medverke til at talet på nye statsborgarar som deltek på seremoniane aukar.

Fylkesmannen har ei viktig rolle i å setje i verk tiltak i handlingsplanen mot kjønnslemlesting. Fylkesmannen skal syte for kurs/seminar for å heve kompetansen hos helsepersonell, og stimulere til tiltak i regi av helsestasjons- og skolehelsetenesta i kommunane for å førebyggje kjønnslemlesting. Helsedirektoratet fordeler ressursar til embeta til dette. Fylkesmannen skal òg gjennomføre kurs og konferansar om kjønnslemlesting for de tilsette i barnevernstenesta. Embeta kan søkje om midlar frå Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet til slike tiltak.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunane oppfyller krava etter krisesentrelova om kommunalt krisesentertilbod. Fylkesmannen vil her og få ansvar for informasjons- og rettleiingsoppgåver. For å informera kommunane om dei nye ordningane knytt til krisesenterlova, vil Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i samarbeid med fylkesmannsembeta arrangera regionsamlingar.

Fylkesmannen har sakshandsamings- og informasjonsoppgåver etter ekteskapslova og barnelova, og fører tilsyn med familievernkontora. Frå 1. januar 2010 skal Fylkesmannen òg føre tilsyn med senter for foreldre og barn.

Fylkesmannen skal arbeide aktivt og målretta i eigen region og som arbeidsgjevar for å fremje likestilling og motverke diskriminering knytt til mellom anna kjønn, etnisitet, nedsett funksjonsevne og seksuell orientering. Fylkesmannen skal gjere kommunane merksame på aktivitetsplikta på ulikt grunnlag og sørgje for at rapporteringsplikta vert følgd opp.

2.3 Oppvekst, barnehagar og utdanning

Oppvekst og levekår for barn og unge har stor innverknad på deira fysiske, psykiske og sosiale utvikling. Gjennom ansvaret for samordning skal Fylkesmannen gje råd til og motivere kommunane til samarbeid mellom tenester og ulike institusjonar som

arbeider for og med barn og unge og deira familiar. Dette gjeld mellom anna helsestasjonar, barnehagar, skular, barnevern og ulike friviljuge organisasjonar.

Tilsyn er hovudoppgåva til Fylkesmannen på barnevernsområdet. Fylkesmannen skal oppfylle krava i lovverket om individretta og systemretta tilsyn i offentlege og private barnevernsinstitusjonar. Fylkesmennene skal halde naudsynt oversikt over og føre tilsyn med utviklinga i barnevernstenesta i kommunane, og syte for at feil og manglar vert retta opp. Fylkesmannen skal rettleie og følgje opp kommunane i arbeidet deira på barnevernsområdet. I 2010 skal arbeid knytt til samtalar med barn og unge på institusjon få særleg merksemd.

Barnehagesektoren står framfor monalege strukturendringar når retten til barnehageplass no er innført og tilskotta til barnehagar vert innlemma i rammetilskottet til kommunane i 2011. Fylkesmannen si rolle som formidlar av nasjonale styringssignal er svært viktig dei nærmaste åra. Fylkesmannen skal følgje opp alle kommunane i arbeidet med å dimensjonere for den lovfesta retten til barnehageplass. Fylkesmannen skal òg i 2010 forvalte midlar til kompetansetiltak og sørgje for at aktørane i sektoren følgjer opp nasjonale strategiar på området, i rekna tiltak for å styrkje språkforståinga blant minoritetsspråklege barn i førskulealder. Tilsyn med kommunen som barnehagestyresmakt skal vere ei prioritert oppgåve. Føremålet med tilsynet er å sikre at krava i barnehageleva vert oppfylte og å medverke til å sikre høg og likeverdig kvalitet på barnehagetilbodet.

På utdanningsområdet er tilsyn hovudoppgåva for Fylkesmannen også i 2010. Fylkesmannen skal gjennomføre tilsyn med at kommunane, fylkeskommunane og andre som driv opplæring etter opplæringslova (inkludert opplæring for vaksne, opplæring innanfor kriminalomsorga og opplæring i sosiale og medisinske institusjonar), overheld dei lovbestede krava som gjeld for opplæringa, jf. opplæringslova §§ 14-1, 4A-10. Fylkesmannen skal rette særleg merksemd mot skular og skuleeigarar der det er grunn til å tru at rettane til elevane ikkje er oppfylte, og syte for at feil og manglar vert retta opp. Tilsynet skal baserast både på ei vurdering av kva som er viktig for betre å nå måla i grunnopplæringa og å oppfylle krava i opplæringslova, og kva som er risikabelt for ikkje å nå desse måla eller oppfylle desse krava. Fylkesmannen skal gjennomføre nasjonalt tilsyn på området psykososialt læringsmiljø etter ein felles metodikk som vil verte utdjupa nærmare i ein eigen instruks frå Utdanningsdirektoratet. Embeta vert tilført ressursar over Kunnskapsdepartementets budsjett til dette. Fylkesmannen vil i 2010 få enkelte oppgåver i samband med lærarsatsinga Gnist, jf. embetsoppgåvet frå Kunnskapsdepartementet.

2.4 Arealdisponering og byggjesaker

Fylkesmannen har ansvar for at nasjonal politikk vert formidla og teke vare på i handsaminga av kommunale og regionale planar. Fylkesmannen har ei viktig rolle i høve til å gjennomføre nasjonale mål, setje i verk ny plan- og bygningslov og til å synleggjere kommunane sitt handlingsrom på plan- og miljøområdet.

Fylkesmannen skal delta aktivt i opplæringssteama knytt til innføring av ny plan- og bygningslov i kommunane i samarbeid med fylkeskommunane. Fylkesmannen skal delta i fylkesvise planfora og gjennomføre mekling i tråd med nye reglar i plan- og bygningslova.

Fylkesmannen sine oppgåver i samband med kommune- og fylkesplanlegginga er sentrale verkemiddel for formidling av statleg sektorpolitikk på viktige område. Samstundes skal Fylkesmannen fremje heilskapleg statleg politikk i planleggingsarbeidet og medverke til heilskapleg formidling av statleg arealpolitikk slik at dei nasjonale måla for lokal og regional omstilling og utvikling på kvart område er i samsvar med andre nasjonale mål. I høve til innbyggjarane og næringslivet skal Fylkesmannen som klageinstans sikre at kommunale planvedtak prosessuelt og innhaldsmessig er i samsvar med plan- og bygningslovgivinga og nasjonale interesser.

Fylkesmannen skal samordne statlege forventingar og interesser i høve til kommunar og fylkeskommunar. Fylkesmannen er ansvarleg for at regional stat medverkar i regionale planprosessar og i gjennomføring av godkjende planar. Fylkesmannen og regionale statsetatar skal òg delta i ulike partnerskap for å stimulere den regionale utviklinga.

Fylkesmannen skal leggje til rette for verdiskaping, berekraftig næringsutvikling, gode bustader og bumiljø, folkehelse og gode oppvekst- og levekår i alle delar av landet.

Fylkesmannen skal sjå til at dei rikspolitiske retningslinene for samordna areal- og transportlegging vert følgde opp i kommunane, til dømes ved å følgje opp godkjende fylkesplanar og fylkesdelplanar for kjøpesentra slik at desse vert lokaliserte sentralt og til område som har lett tilkomst med kollektiv transport.

Fylkesmannen skal medverke til at plan- og bygningslova vert nytta i staden for handsaming etter sektorlov for å redusere belastninga frå ureining og førebyggje plager frå ny ureining. Lokale forureiningar skal om mogeleg søkas løyst for større områder under eit og på grunnlag av planar. Ny heimel i plan- og bygningslova, § 12-7 nr 3 som omfattar ureining og avfall, vil kunne nyttast aleine eller samen med forureiningslova for å hindre ny tilførsel og avgrense spreining av forureining i lokalmiljøet.

Fylkesmannen skal ha særleg merksemd på at kommunane held fram med ein streng praksis ved handsaming av plansaker i strandsona og i fjellområda. Fylkesmannen skal òg sjå til at kommunane sikrar miljøverdiar i vassdragsnaturen. Ved handsaming av plansaker medverkar Fylkesmannen til at kommunane tek omsyn til truga naturtypar og truga og sårbare artar, mellom anna i arbeidet med å sikre villreinen sine leveområde gjennom regionale planprosessar.

Fylkesmannen har framleis ei viktig rolle i å følgje opp dei nasjonale føringane for jordvern, og skal medverke til at ivaretaking av viktige landbruksområde vert sett på

den politiske dagsorden i kommunane. Regjeringa har lagt opp til ei meir restriktiv linje når det gjeld omdisponering av dyrka og dyrkbar mark jf. også Politisk plattform for flertallsregjeringa 2009 – 2013. Som følge av forvaltningsreforma blir fylkeslandbruksstyra avvikla frå og med 1.januar 2010. Frå same dato får Fylkesmannen mynde til å fremje motsegn på vegne av landbruks- og jordverninteresser i saker etter plan- og bygningslova, og tek over fylkeslandbruksstyret sitt ansvar for klagesaker etter landbrukslovgivinga.

Regjeringa har som mål at heile landet skal takas i bruk for å auke verdiskapinga og styrkje lokalsamfunna. Fylkesmannen spelar ei viktig rolle i gjennomføringa av eigedoms- og busetnadspolitikken gjennom å støtte opp om kommunane sitt arbeid med å styrkje busetjinga på landbrukseigedomar utan heilårs busetnad. Fylkesmannen skal følgje med på kommunane si praktisering av reglane i jord- og konsesjonslovgivinga, mellom anna i saker om deling, omdisponering og buplikt. Fylkesmannen si oppfølging av kommunen sine vedtak i første instans er styrkt gjennom innføring av ein heimel som gir Fylkesmannen mynde til å påleggje kommunane å rapportere om vedtaka sine. I dialogen med kommunane vil Fylkesmannen framleis ha auka merksemd på priskontroll i konsesjonssaker, slik at prisane på landbrukseigedomar held ei samfunnsmessig forsvarleg prisutvikling.

I 2010 vil Fylkesmannen starte ei langsiktig forvaltning av 20 utvalde kulturlandskap i jordbruket. Dette vil mellom anna omfatte etablering av avtaleverk, forvaltning av økonomiske midlar og dialog med grunneigarar og kommunar.

Fylkesmannen skal formidle dei nasjonale måla for bygningspolitikken og gjennom sakshandsaming og rettleiing medverke til at desse måla vert nådd. Dette inneber at Fylkesmannen i 2010 skal arbeide for ein god og effektiv byggeprosess både når det gjeld si eiga handsaming av klager og når det gjeld sakshandsaminga i kommunane. Fylkesmannen skal arbeide for god kvalitet i det bygde miljø ut frå omsyna til klimautfordringar, nye energikrav og prinsippa om universell utforming.

2.5 Landbruksbasert forvaltning og næringsutvikling, naturressursforvaltning og miljøvern

Det er ei målsetjing å få til eit taktskifte innan næringsutvikling og innovasjon i landbruket. På bakgrunn av den nasjonale strategien for landbruksbasert næringsutvikling "Ta landet i bruk" og strategien for forskning og forskingsbasert innovasjon i landbruks- og matsektoren, skal Fylkesmannen i samspel med kommunar og det regionale partnerskapet vidareutvikle arbeidet med næringsutvikling og innovasjon. Fylkesmannen, Innovasjon Norge og fylkeskommunane må gjennom det regionale partnerskapet samarbeide om roller og kontaktflater mot kommunane knytte til styrking av det kommunale næringsapparatet, særskilt gjennom Innovasjon Norge sitt kommuneprojekt.

Fylkesmannen skal medverke i regjeringa sitt arbeid med berekraftig forvaltning, auka verdiskaping, miljø og energigevinstar gjennom betre utnytting av skogressursane, t.d.

gjennom fokus på auka bruk av trevirke og treprodukt, og bruk av biomasse til bioenergi. Fylkesmannens skal vidare vere ein pådrivar for at kommunane utnyttar landbruket sitt potensial i klimaarbeid gjennom sin klimaplanlegging og næringsstrategiar.

Fylkesmannen har ansvar for gjennomføring av regionale miljøprogram i jordbruket for planperioden 2009-2012. Det skal leggjast vekt på ei sterkare kopling mellom dei regionale ordningane og miljøverkemidla som vert forvalta av kommunane. Dette inneber òg ei aktiv rolle i gjennomføringa av Landbruks- og matdepartementet sin miljøstrategi 2008-2015.

Regjeringa har sett som mål at 15 pst. av matproduksjonen og matforbruket skal vere økologisk innan 2020. Fylkesmannen skal medverke i regjeringa si satsing på dette området mellom anna gjennom å følgje opp tiltak i dei fylkesvise handlingsplanane for økologisk landbruk. Dei fylka som er peikt ut som føregangsfylke innan økologisk landbruk vil dessutan ha eit særskilt ansvar for utviklingstiltak og formidling av kompetanse og erfaring til andre regionar.

Dei nasjonale resultatmåla i miljøvernpolitikken er særlig knytt til klima, ivaretaking av mangfaldet i naturen og arbeidet med miljøgifter. Fylkesmannen skal medverke til å nå dei nasjonale måla mellom anna gjennom å sikre verdiar som er viktige for å ta vare på leveområde, naturressursar og artar. Fylkesmannen vert i 2010 styrkt over Miljøverndepartementet sitt budsjett i høve til arbeidet med å sikre naturmangfaldet. Fylkesmannen må bruke den nye Naturmangfoldlova aktivt som eit verkemiddel i dette arbeidet. Fylkesmannen får ei viktig rolle i å medverke saman med Miljøverndepartementet og Direktoratet for naturforvaltning med å auke kompetansen i kommunane.

Nasjonalparkplanen og dei fylkesvise verneplanane skal i hovudsak slutførast i 2010. Hovedfokuset i arbeidet med nytt vern vil vere skogvern og gjennomføring av marin verneplan. Den nye ordninga for lokal forvaltning av verneområde skal etablerast i 2010, og fylkesmannen vil få ei viktig rolle i oppfølging av denne ordninga. Forvaltning av verneområde skal ha auka fokus i 2010, og utarbeiding av forvaltningsplanar med bevaringsmål for nasjonalparkane, Ramsarområde og andre verneområde kor det er kritisk å få på plass forvaltningsplanar, skal prioriterast. Innsatsen til Fylkesmannen er avgjerande for å få til ei god forvaltning slik at verneverdiane kan haldast oppe. Fylkesmannen skal òg ha fokus på verdiskaping og næringsutvikling med basis i naturverdiar, tilknytning til verneområde.

Arbeidet med å sikre truga, sårbare og spesielt verdifulle naturtypar og artar, mellom anna gjennom handlingsplanar, vil være sentralt for Fylkesmannen. Innafor artsforvaltning er det å ta vare på villaksen, rovviltforvaltning og oppfølging av villreinforvaltninga særleg viktige oppgåver. Fylkesmannen skal medverke til samordning av landbrukspolitiske og miljøpolitiske verkemiddel i område der det kan oppstå konflikt mellom beiteinteresser og vern av rovvilt, og medverke til å sikre god

oppfølging og godt samarbeid med rovviltneemndene i regionen. I områder der det vert utøvd reindrift skal Fylkesmannen sjå til at reindriften sine interesser vert vurderte og tekne vare på. Fylkesmannen vil få ei sentral rolle når det gjeld kartlegging, overvaking, informasjon og andre tiltak for å hindre negative effektar og spreing av framande organismar.

Frå 2010 får fylkeskommunen overført Fylkesmannen si rolle som vassregionsstyresmakt. Fylkeskommunen overtek dermed rolla som prosessleiar. Fylkesmannen skal framleis ha det miljøfaglege ansvaret for vassforvaltning regionalt, og ei tilfredsstillande oppfølging av vassforvaltingsforskrifta krev at Fylkesmannen og Fylkeskommunen samarbeider tett. Det er viktig å sjå til at miljøverdiane og omsynet til landbruket i vassdraga blir ivaretekne i forvaltnings- og tiltaksplanar.

Arbeidet med klima er ei prioritert oppgåve i 2010. Fylkesmannen gjer eit viktig arbeid i å formidle nasjonale klimamål, rettleie kommunane og samordne statlege regionale sektorar på feltet. Fylkesmannen skal følgje opp kommunane sitt ansvar for klima- og energiplanlegging. Gjennom høringsinnspel og ved å fremme motsegn, skal Fylkesmannen syte for at kommunane tek klimaomsyn i høve til mellom anna utbyggingsmønster, transport, behov for energi og tilrettelegging for ny fornybar energi i arealplanlegginga.

Fylkesmannen har ei rekkje viktige oppgåver knytt til helse- og miljøfarlege kjemikaliar, og dette arbeidet er viktig for å nå dei nasjonale måla i St.meld. nr. 14 (2006-2007) *Sammen for et giftfritt miljø*. Fylkesmannen skal mellom anna føre tilsyn med og regulere utslepp frå delegert industri og anmelde ved alvorlege brot på krav etter forurensningslova. Tilsynsarbeidet er høgt prioritert òg i 2010. Fylkesmannen skal delta i tre nasjonale og fire regionale tilsynsaksjonar knytt til mellom anna avløp, farleg avfall og deponi. Det er eit mål at fylkesmannen aukar aktiviteten på sitt eigeinitierte tilsyn ytterlegare i 2010. Undersøkinga av tre utvalde kommunar i kvart embete om utøving av myndigheit etter forurensningslova held fram i 2010. Som myndigheitsutøvar, kunnskapsformidlar og rådgjevar har Fylkesmannen ei særskild viktig oppgåve både i å hindre ny tilførsel og avgrense spreing av miljøgifter. Ei prioritert oppgåve i 2010 er å syte for naudsynt opprydding i forureina sediment med særleg omsyn på skipsverft. Arbeidet med å hindre miljøgifter på sjøbotn frå eksisterande og nedlagte kommunale avfallsdeponi skal òg prioriterast i 2010. Vidare har Fylkesmannen ansvar for å følgje opp kommunane sitt ansvar innafor avfallsfeltet, mellom anna i høve til regulering av avfallshandsamingsanlegg og mellombels lagring av farleg avfall.

For å medverke til å sikre god økologisk tilstand i vassførekomstane innan 2021, jf. vassforvaltningsforskrifta, skal Fylkesmannen syte for at utslepp frå kommunal avløpssektor samsvarar med avløpsregelverket.

Innhenting, kvalitetssikring, forvaltning og formidling av miljødata er ei viktig oppgåve for Fylkesmannen. Miljødata skal oppdaterast årleg og formidlast gjennom nettstaden Miljøstatus i sitt fylke. Fylkesmannen skal òg syte for at Miljøstatus vert gjort kjend for kommunar, verksemdar, skular og interesseorganisasjonar. Vidare skal Fylkesmannen syte for at databasen "Forurensning" vert oppdatert innafor eigne område. Opplysningane vert brukt mellom anna til å sette saman nasjonale utsleppstal til å

følgje opp nasjonale og internasjonale rapporteringskrav og til å publisere på internettløyvsninga Norske Utslipp.

I 2010 skal Fylkesmannen ta særleg omsyn til arbeidet med løyve etter forureiningslova i samband med dei nye bransjekapitla som trer i kraft frå 1. januar 2010.

2.6 Samfunnstryggleik og beredskap

Fylkesmannen har ei viktig rolle ved kriser og katastrofar i fred, hovudsakleg som samordnar, pådrivar og rettleiar overfor kommunane i samfunnstryggleiksarbeidet. Fylkesmannen skal sjå til at analysar av risiko og sårbarheit vert gjennomførte, beredskapsplanar vert vidareutvikla og øvingar og opplæring vert sett i verk. Rett dimensjonerte og øvde beredskapsorganisasjonar er viktige føresetnader for god krisehandtering. Dette arbeidet bør finne stad i nært samarbeid med andre naturlige samarbeidsorgan, til dømes fylkesberedskapsråda.

Regjeringa legg vekt på samarbeid og samvirke for å sikre heilskapeleg og samordna krisehandtering på sentralt, regionalt og lokalt nivå, jf. [St.meld. nr. 22 \(2007-2008\) Samfunnssikkerhet](#). I dette arbeidet vert oppgåva med samordna regional krisehandtering vektlagt, samt nødvendig rapportering til sentrale styresmakter.

Vidare skal Fylkesmannen i 2010 medverke til at den nasjonale satsinga på tilpassing til klimaendringar vert reflektert i regional og lokal beredskapsførebuing og krisehandtering.

Overordna nasjonal helse- og sosialberedskapsplan vart revidert av Helse- og omsorgsdepartementet i 2008. Fylkesmannen skal, i tråd med planen, vidareutvikle og øve sitt eige apparat for å ivareta si rolle ved kriser innan helse- og sosialberedskapsområdet. Fylkesmennene skal medverke til at kommunar, helseføretak og vassverk vidareutviklar beredskapsplanane sine, utviklar avtalar og prosedyrar for samhandling i sektoren ved kriser, og gjennomfører øvingar og andre nødvendige kompetansetiltak i tråd med lov om helsemessig og sosial beredskap og anna helse- og sosiallovgiving.

Vedlegg 1 Budsjettfordeling og økonomiske & administrative fullmakter

I. BUDSJETTFORDELING

Fylkesmannsembeta - Kap. 1510, jf kap. 4510	2010
Kap. 1510 post 01 – Driftsutgifter	1 208 018 000
A1. Sum sentrale middel/avsetninger	16 611 000
Ufordelt - Tilsyn omsorgsenter EMA (BLD)	1 050 000
A2. Sum fordelt embeta	1 190 357 000

Østfold		
Tildelingsbrevet 2009	59 619 000	
Økt tildeling til tilsyn med omsorgssentre for EMA i Skiptvet (BLD)	<u>80 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		59 699 000
Priskompensasjon	286 978	
Lønnskompensasjon	<u>307 183</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		594 161
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	470 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	175 000	
Tilsyn med omsorgssentre for EMA (BLD)	370 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-117 040	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		501 071
Korreksjonsbeløp		<u>-232</u>
Sum tildeling 2010		60 794 000

Oslo og Akershus		
Tildelingsbrevet 2009	135 306 000	
Redusert tildeling til tilsyn med omsorgssentre for EMA i Grue (BLD)	<u>-325 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		134 981 000
Priskompensasjon	648 864	
Lønnskompensasjon	<u>667 262</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		1 316 126
Overføring til Utdanningsdirektoratet av oppgave med forvaltning av tilskudd til kompletterende undervisning og utenlandske skoler	-800 000	
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	1 020 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	270 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-104 720	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		-11 609
Kompensert helårsvirkning av økt husleie i 2009	<u>700 000</u>	
<i>Sum Endring av varige administrative oppgaver mv. for embetet</i>		700 000
Korreksjonsbeløp		<u>483</u>
Sum tildeling 2010		136 986 000

Drift av testsenter og ePhorte helpdesk for embeta:

Fylkesmannsembeta si løysing med fast drift av testsenter og helpdesk for ePhorte vert ført vidare hjå Fylkesmannen i Oslo og Akershus for 2010, i tillegg kjem delansvar for drift av innsynsløysing/publikumsmodul i ePhorte saman med Fylkesmannen i Hedmark og Vest-Agder.

Drift av innsynsløysing/publikumsmodul i ePhorte:

Drift av ordninga vert delt mellom embetene i Oslo-Akershus, Hedmark og Vest-Agder .

Hedmark		
Tildelingsbrevet 2009	68 180 000	
Økt tildeling til tilsyn med omsorgssentre for EMA i Grue (BLD)	300 000	
Husleiegevinst	<u>-1282000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		67 198 000
Priskompensasjon	323 026	
Lønnskompensasjon	<u>360 080</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		683 106
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	420 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	155 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-218 680	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		-40 569
Korreksjonsbeløp		463
Sum tildeling 2010		67 841 000

FRI (Fylkesmennenes Regionale Informasjonsnett) og kartpool:

Fylkesmannen i Hedmark har ansvar for drift av FRI og for fellesløysinga for fjernaksess. Linjekostnadene er fordelte ut på kvart embete ut frå ein eigen fordelingsnøkkel/kostnadsrefusjon.

For å betre grunnlaget for avgjerder internt i forvaltninga, styrkje rettstryggleiken og utvikle kontakten med brukarane skal embeta i større grad bruke stadfesta informasjon (kart) og geografiske informasjonssystem i arbeidet, jf. St. meld. nr. 30 (2002-2003) Norge digitalt - et felles fundament for verdiskaping. Ei revidert utgåve av GIS-strategi for fylkesmennene vart sendt ut frå departementet i april 2008. Strategien skal rullerast jamleg. Fylkesmannen bes om å arbeide for aktiv integrering av kartdata i saks/ arkivsystemet ePhorte. Embeta skal òg nytta ordninga med kartpool for brukarlisensar for felles kartprogramvare for alle embeta.

Fylkesmannen i Hedmark har og del av ansvar for drift av planlagt innsynsløysing/ publikumsmodul i ePhorte kommande år.

Drift av innsynsløysing/publikumsmodul i ePhorte

Drift av ordninga vert delt mellom embetene i Oslo-Akershus, Hedmark og Vest-Agder.

Oppland		
Tildelingsbrevet 2009	64 712 000	
Økt tildeling til tilsyn med omsorgssentre for EMA i Gjøvik (BLD)	150 000	
Nettverksbygging kommunikasjonsfaglig område	<u>100 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		64 962 000
Priskompensasjon	312 277	
Lønnskompensasjon	<u>343 510</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		655 787
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	420 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	155 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-252 560	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		-74 449
Korreksjonsbeløp		<u>-338</u>
Sum tildeling 2010		65 543 000

Nettverksbygging:

Fylkesmannen i Oppland er tildelt kr 100 000 for å leggje til rette for nettverksbygging mellom embeta på det kommunikasjonsfaglege området. Arbeidet skal medverke til utveksling av erfaringar og kunnskap mellom embeta.

Buskerud		
Tildelingsbrevet 2009	61 244 000	
Økt tildeling til tilsyn med omsorgssentre for EMA i Hønefoss (BLD)	<u>80 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		61 324 000
Priskompensasjon	294 789	
Lønnskompensasjon	<u>318 017</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		612 806
Overføring til IMDi av oppgave med Sentral annonsering av språkprøven	-415 000	
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	470 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	175 000	
Tilsyn med omsorgssentre for EMA (BLD)	395 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-138 600	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		89 511
Korreksjonsbeløp		<u>-317</u>
Sum tildeling 2010		62 026 000

Vestfold		
Tildelingsbrevet 2009	<u>51 340 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		51 340 000
Priskompensasjon	246 795	
Lønnskompensasjon	<u>268 944</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		515 739
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	380 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	155 000	
Tilsyn med omsorgssentre for EMA (BLD)	150 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-92 400	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		195 711
Korreksjonsbeløp		<u>-450</u>
Sum tildeling 2010		52 051 000

Telemark		
Tildelingsbrevet 2009	<u>51 254 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		51 254 000
Priskompensasjon	246 382	
Lønnskompensasjon	<u>261 934</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		508 316
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	380 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	145 000	
Tilsyn med omsorgssentre for EMA (BLD)	200 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-113 960	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		214 151
Korreksjonsbeløp		<u>-467</u>
Sum tildeling 2010		51 976 000

Aust-Agder		
Tildelingsbrevet 2009	43 205 000	
Husleiegevinst	<u>-110 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		43 095 000
Priskompensasjon	207 161	
Lønnskompensasjon	<u>237 079</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		444 240
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	330 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	130 000	
Tilsyn med omsorgssenter for EMA (BLD)	200 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-86 240	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		176 871
Korreksjonsbeløp		<u>-111</u>
Sum tildeling 2010		43 716 000

Vest-Agder		
Tildelingsbrevet 2009	55 335 000	
Økt tildeling til tilsyn med omsorgssentre for EMA (BLD)	<u>153 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		55 488 000
Priskompensasjon	266 735	
Lønnskompensasjon	<u>280 416</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		547 151
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	330 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	145 000	
Tilsyn med omsorgssenter for EMA (BLD)	435 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-98 560	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		414 551
Korreksjonsbeløp		<u>298</u>
Sum tildeling 2010		56 450 000

Drift av innsynsløysing/publikumsmodul i ePhorte:

Drift av ordninga vert delt mellom embetene i Oslo-Akershus, Hedmark og Vest-Agder.

Rogaland		
Tildelingsbrevet 2009	<u>78 146 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		78 146 000
Priskompensasjon	375 654	
Lønnskompensasjon	<u>417 437</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		793 091
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	610 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	190 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-246 400	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetene</i>		156 711
Kompensert husleie og flyttekostnader ved nytt statens hus oktober 2010	<u>300 000</u>	
<i>Sum Endring av varige administrative oppgaver mv. for embetet</i>		300 000
Korreksjonsbeløp		<u>198</u>
Sum tildeling 2010		79 396 000

Hordaland		
Tildelingsbrevet 2009	86 572 000	
Nettverksbygging kommunikasjonsfaglig område	<u>-100 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		86 472 000
Priskompensasjon	415 677	
Lønnskompensasjon	<u>450 577</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		866 254
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	700 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	195 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-184 800	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		313 311
Korreksjonsbeløp		<u>435</u>
Sum tildeling 2010		87 652 000

Sogn- og Fjordane		
Tildelingsbrevet 2009	60 299 000	
Hospitering, jr. FADs brev av 8.10.2008	<u>-50 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		60 249 000
Priskompensasjon	289 621	
Lønnskompensasjon	<u>314 193</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		603 814
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	380 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	125 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-246 400	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetene</i>		-138 289
Kompensasjon for helårsvirkning av 50 % av tidligere leieinntekter DIFI	<u>275 000</u>	
<i>Sum Endring av varige administrative oppgaver mv. for embetet</i>		275 000
Korreksjonsbeløp		<u>475</u>
Sum tildeling 2010		60 990 000

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har ansvaret for drift og vedlikehold av fellesløysinga Trippelnett. Trippelnettet omfattar internett, ekstranett og intranett, og skal nyttast av alle embeta. Fylkesmannen.no (internett) er den viktigaste kanalen for formidling av informasjon til innbyggjarane, kommunane og pressa. Den tekniske plattformen for Trippelnett ligg fast, og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har ansvaret for avtala med Digimaker, som er presentasjonsverktøyet i Trippelnett. I tillegg har Fylkesmannen ansvaret for avtala med More som er verktøyet for bruk av elektroniske skjema i Trippelnettet. Ansvar for fellestekstar på Fylkesmannen.no og drift av Trippelnett ligg òg til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Anna innhald på Fylkesmannen.no og intranettet er dei respektive embeta sitt ansvar.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har ansvar for drift av Fri Rettsråd og får finansiering for denne oppgåva.

Drift el. rettshjelpsløysing:

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane vil også for 2010 ha ansvar for sentral drift av rettshjelpsløysinga for alle embeta.

Møre- og Romsdal		
Tildelingsbrevet 2009	<u>62 656 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		62 656 000
Priskompensasjon	301 192	
Lønnskompensasjon	<u>343 510</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		644 702
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	520 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	175 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-227 920	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		70 191
Korreksjonsbeløp		<u>107</u>
Sum tildeling 2010		63 371 000

Sør-Trøndelag		
Tildelingsbrevet 2009	<u>70 898 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		70 898 000
Priskompensasjon	340 812	
Lønnskompensasjon	<u>357 530</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		698 342
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	470 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	185 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-215 600	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		42 511
Korreksjonsbeløp		<u>147</u>
Sum tildeling 2010		71 639 000

Nord-Trøndelag		
Tildelingsbrevet 2009	57 968 000	
Husleiegevinst	<u>-170 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		57 798 000
Priskompensasjon	277 839	
Lønnskompensasjon	<u>305 271</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		583 110
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	380 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	140 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-267 960	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	<u>-258 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		-144 849
Korreksjonsbeløp		<u>-261</u>
Sum tildeling 2010		58 236 000

Nordland		
Tildelingsbrevet 2009	<u>72 608 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		72 608 000
Priskompensasjon	349 032	
Lønnskompensasjon	<u>376 650</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		725 682
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	530 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	185 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-218 680	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	-258 000	
Omfordeling - kontaktfylkeslegefunksjonen, ref HODs brev av 15.12.2009	<u>-450 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		-350 569
Korreksjonsbeløp		<u>-113</u>
Sum tildeling 2010		72 983 000

Troms		
Tildelingsbrevet 2009	54 386 000	
Husleiegevinst	<u>-325 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		54 061 000
Priskompensasjon	259 875	
Lønnskompensasjon	<u>281 053</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		540 928
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	390 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	165 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-147 840	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	-258 000	
Omfordeling - kontaktfylkeslegefunksjonen, ref HODs brev av 15.12.2009	<u>450 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		460 271
Korreksjonsbeløp		<u>-199</u>
Sum tildeling 2010		55 062 000

Finnmark		
Tildelingsbrevet 2009	43 414 000	
Kompensasjon for Finnmarksordninga for leger i 2009	<u>-500 000</u>	
<i>Sum Justert tildeling 2009</i>		42 914 000
Priskompensasjon	206 291	
Lønnskompensasjon	<u>238 354</u>	
<i>Sum Pris- og lønnskompensasjon</i>		444 645
Tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/-stønad (AID)	300 000	
Tilsyn med kommunale krisesentre (BLD)	135 000	
Utfasing av tekniske planleggingstjenester i landbruket (LMD)	-138 889	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på landbruksområdet	-101 640	
Forvaltningsreformen - overføring av oppgaver på miljøområdet	-258 000	
Kompensasjon for Finnmarksordninga for leger	<u>350 000</u>	
<i>Sum Endring av varige faglige oppdrag e.l. for embetet</i>		286 471
Korreksjonsbeløp		<u>-116</u>
Sum tildeling 2010		43 645 000

II. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE FULLMAKTER I 2010

1. Fullmakt til å overskride driftsløyvinga på kap. 1510 post 01

Fullmakta gjeld løyve til å overskride driftsløyvinga på kap. 1510, post 01 med inntil to prosent av løyvinga på posten mot tilsvarende meirinntekt på kap. 4510, post 02, jf løyvingsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 1 og Finansdepartementets rundskriv R-110, pkt 2.4.

Den inntektsfinansierte aktiviteten må liggje innanfor det som er verksemdenes mål, oppgåver og rammevilkår, og ikkje skape bindingar til å oppretthalde eit høgare aktivitetsnivå enn det som vert dekt av utgiftsløyvinga dersom meirinntekta fell bort.

Meirinntekter i form av lønsrefusjonar frå andre statlege verksemder, jf inntektspostane 15-18, gir grunnlag for overskriding utan særskilt samtykke, og utan å vere bunden av gitte grenser.

2. Fullmakt til å overskride driftsløyvinga på kap. 1510 post 21

Fullmakta gjeld løyve til å overskride driftsløyvinga på kap. 1510, post 21 mot tilsvarende meirinntekt på kap. 4510 post 01, jf romartalsvedtak II i Prop. 1 S (2009-2010).

3. Fullmakt til å nettoføre refusjonar av utgifter til fellestenester på kap. 1510 post 21

Fullmakta gjeld løyve til å nettoføre som utgiftsreduksjon på kap. 1510, post 21 refusjonar av utgifter til fellestenester der embetet samordnar utgiftene, jf romartalsvedtak V i Prop. 1 S (2009-2010).

4. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakta gjeld løyve til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr løyvd over kap. 1510, postane 01 og 21 med inntil fem prosent av løyvinga, når dette er ledd i ein rutinemessig fornyingsprosess, jf Løyvingsreglementet § 3 fjerde ledd og Finansdepartementets rundskriv R-110, pkt 2.2. Salsinntektene skal førast til kredit på underpostane 01-21 og 21-21, slik at det er mogleg å kontrollere at grensa på fem prosent ikkje vert overskriden.

5. Fullmakt til å inngå leigeavtalar og avtalar om kjøp av tenester utover budsjettåret

Fullmakta gjeld løyve til å inngå leigeavtalar og avtalar om kjøp av tenester utover budsjettåret 2009, som gjeld den ordinære verksemda, jf § 6 andre ledd i Løyvingsreglementet og Finansdepartementets rundskriv R-110, pkt 2.3. Utgiftene ein har teke på seg i tilknytning til avtalar må kunne dekkjast innanfor eit uendra løyvingsnivå på vedkomande budsjettpost i heile avtaleperioden, og oppseiingsklausular skal om nødvendig innarbeidast i avtalar.

6. Fullmakt til å yte erstatning for skade/tap av private egedelar

Fullmakta gjeld myndigheit til å yte erstatning for inntil 20 000 kroner dekt innanfor verksemdas eige budsjett for skade eller tap av private egedelar i samband med tenesta ved tjuveri, innbrot, naturskade, brann o l. Erstatninga må ytast i samsvar med retningslinjene i Personalhandboka.

7. Fullmakt til gi utdanningspermisjon med løn i inntil eitt år

Fullmakta gjeld myndigheit til å avgjere kven i verksemda som skal få godkjent utdanningspermisjon med løn i inntil eitt år innanfor verksemdas eige budsjett. Godkjenninga må vere i samsvar med retningslinjene i Personalhandboka.

Vedlegg 2: Møtekalender 2010

Månad/dato	Ansvarleg	Møte
Januar		
21.-22	Arbeids- og velferdsdirektoratet	Fagsamling sosialområdet/Oplæringsdag om ny lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen
24.-25.	Kunnskapsdepartementet	Regelverksamling på barnehageområdet
27.	Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forureiningsdirektoratet	Styringsmøte med fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Februar		
4.-5.	Statens helsetilsyn	Møte med leiarane for tilsynsarbeid knytt til barnevern og sosial- og helseområdet
9.	Kommunal- og regionaldepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Hordaland
16.-17.	Landbruks- og matdepartementet	Landbruksdirektørsamling
18.-19.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Møte i statleg barnehage- og utdanningsadministrasjon og Sametinget
23.-24.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Fylkesmannsmøte, Oslo
Mars		
4.	Helsedirektoratet	Møte med fylkesmennene og fylkeslegene
8.-9.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 1 Lederutviklingsprogram (FMOA, FMBU & FMOP)
9.-10.	Kunnskapsdepartementet	Barnehagesamling for utdanningsdirektørar og sakbehandlarar på barnehageområdet
10.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Telemark
11.-12.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 1 Lederutviklingsprogram (FMOS, FMHE & FMVE)
15.-16.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Smaling 1 Lederutviklingsprogram (FMTE, FMAA & FMVA)
16.-17.	Utdanningsdirektoratet	Regelverkssamling på utdanningsområdet (Oslo)
16.-18.	Klima- og forureiningsdirektoratet	Fellesfagsamling om forureining for leiarar og sakshandsamarar hos Fylkesmannen
18.-19.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 1 Lederutviklingsprogrammet (FMRO, FMHO & FMSF)
22.-23	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 1 Lederutviklingsprogrammet (FMMR, FMST & FMNT)
25.-26.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 1 Lederutviklingsprogrammet (FMNO, FMTR & FMFI)
30.	Kommunal- og regionaldepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Nordland
April		
13.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
15.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Rogaland (Stavanger)
19.	Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forureiningsdirektoratet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Telemark

Månad/dato	Ansvarleg	Møte
20.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Østfold
22.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Hordaland (Bergen)
27.-30.	Fornyings-, administrasjon- og kirkedepartementet/Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	Studietur for fylkesmennene
Ikkje fastsett	Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forureiningsdirektoratet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Buskerud
Mai		
3.-4.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 2 Lederutviklingsprogram (FMOA, FMBU & FMOP)
5.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Hedmark
6.-7.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 2 Lederutviklingsprogram (FMOS, FMHE & FMVE)
10.-11.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 2 Lederutviklingsprogram (FMTE, FMAA & FMVA)
Medio	Kommunal- og regionaldepartementet	Informasjonsmøte med økonomirådgjevarar i samband med kommuneproposisjonen (Oslo)
20.-21.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 2 Lederutviklingsprogrammet (FMRO, FMHO & FMSF)
28.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag (Trondheim)
Juni		
Primo	Kommunal- og regionaldepartementet	Kontaktkonferanse med fylkesmannsembeta (i Troms)
2.	Landbruks- og matdepartementet	Fellessamling LMD, Innovasjon Norge, Fylkesmannen og Fylkeskommunane
2.-4.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Fylkesmannsmøte, Sør-Trøndelag
2.-4.	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	Fagsamling fylkesberedskapsjefene (Hamar)
7.-8.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 2 Lederutviklingsprogram (FMMR, FMST & FMNT)
10.-11.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 2 Lederutviklingsprogrammet (FMNO, FMTR & FMFI)
17.-18.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Møte i statleg barnehage- og utdanningsadministrasjon og Sametinget
14.-15.	Arbeids- og velferdsdirektoratet	Samling for prosjekt Kvalifiseringsprogrammet
Juli		
August		
23.-24.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 3 Lederutviklingsprogram (FMOA, FMBU & FMOP)
23.-24.	Utdanningsdirektoratet	Oppstartssamling felles nasjonalt tilsyn 2010

Månad/dato	Ansvarleg	Møte
25.-27.	Direktoratet for naturforvaltning, Klima- og forureiningsdirektoratet og Statens landbruksforvaltning	Sommerkonferanse for fylkesmiljøvernsejane og fylkeslandbruksdirektørene
26.	Utdanningsdirektoratet	Tilsynssamling for utdanningsdirektørane (Oslo)
26.-27.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 3 Lederutviklingsprogram (FMOS, FMHE & FMVE)
30. aug-1. sep	Kommunal- og regionaldepartementet	Fylkesmannskonferanse i plan- og bygningsrett
30. aug-1. sep	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 3 Lederutviklingsprogram (FMTE, FMAA & FMVA)
September		
2.-3.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 3 Lederutviklingsprogram (FMRO, FMHO & FMSF)
6.-7.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 3 Lederutviklingsprogram (FMMR, FMST & FMNT)
9.-10.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 3 Lederutviklingsprogram (FMNO, FMTR & FMFI)
23.-24.	Statens helsetilsyn	Møte med leiarane for tilsynsarbeid knytt til barnevern og sosial- og helseområdet
29.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Aust-Agder
29.	Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forureiningsdirektoratet	Styringsmøte med fylkesmannen i Oppland
Oktober		
Medio	Kommunal- og regionaldepartementet	Informasjonsmøte med økonomirådgjevarar i samband med statsbudsjettet (Oslo)
Medio	Landbruks- og matdepartementet	Landbruksdirektørsamling i forbindelse med budsjettframlegg (Oslo)
12.-13.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Fylkesmannsmøte, Oslo
18.	Arbeids- og velferdsdirektoratet	Samling rådgjevarar - sosialområdet
18.-19.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 4 Lederutviklingsprogram (FMOA, FMBU & FMOP)
20.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Hordaland
20.	Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forureiningsdirektoratet	Styringsmøte med fylkesmannen i Østfold
21.-22.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 4 Lederutviklingsprogram (FMOS, FMHE & FMVE)
25.-26.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 4 Lederutviklingsprogram (FMTE, FMAA & FMVA)
28.-29.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 4 Lederutviklingsprogram (FMRO, FMHO & FMSF)
November		
1.-2.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 4 Lederutviklingsprogram (FMMR, FMST & FMNT)

Månad/dato	Ansvarleg	Møte
3.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
3.-4.	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	Fagsmaling erfaringsseminar (Stavern)
4.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Hedmark (Hamar)
4.-5.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Samling 4 Lederutviklingsprogram (FMNO, FMTR & FMFI)
9.	Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forureiningsdirektoratet	Styringsmøte med fylkesmannen i Sør-Trøndelag
9.-10.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Møte med administrativ leiing i embeta, Oslo
10.	Utdanningsdirektoratet	Møte om samiske saker (Oslo)
10.-11.	Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forureiningsdirektoratet	Haustkonferanse for leiinga i miljøvernavingane
10.-11.	Helsedirektoratet, Statens helsetilsyn og AV-dir	Møte med fylkesmannsembeta og Helsetilsynet i fylka
11.-12.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Møte i statleg barnehage- og utdanningsadministrasjon og Sametinget
16.-17.	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	Høstmøte med relevante fagpersoner
17.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Oppland
17.-19.	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	Fagsamling fylkesberedskapssjefene (Heggedal)
18.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (Steinkjer)
25.	Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Telemark (Skien)
Ultimo	Kommunal- og regionaldepartementet	Kontaktkonferanse med fylkesmannsembeta (Høstkonferansen) - Oslo
29. nov-1. des	Arbeids- og velferdsdirektoratet	Samling for prosjekt Kvalifiseringsprogrammet
Desember		
1.	Landbruks- og matdepartementet	Styringsmøte med Fylkesmannen i Buskerud
7.-8.	Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	Fylkesmannsmøte, Oslo